

Limited Şirket Müdürünün İstifası ve Ticaret Siciline Tescil

Resignation of Limited Company Manager and Registration to the Trade Registry

Özlem KARAMAN COŞGUN*

ÖZ

Limited şirket müdürlerinin görevlerinin sona ermesinin ticaret siciline tescil ve ilan edilmesi gerekir. İstifa da bu sona erme sebeplerinden birisidir. Ticaret siciline tescil ve ilanda sadece şirketin değil, istifa eden müdürün de menfaati vardır. Birden çok müdürden birisinin istifası, müdürler kurulu başkanı tarafından ticaret siciline tescil ettirilir. Müdürler kurulu başkanının ihmali halinde, tescile davet usulüyle tescil gerçekleştirilir. Müdürler kurulu başkanının ya da tek müdürün veya tek ortağın müdürlük görevinden istifa etmesi ihtimalinde ticaret siciline tescili kim talep eder? Bu ihtimallerde şirketin organsız kalmaması ve gerekli tedbirlerin alınması maksadıyla istifa ticaret sicili'ne tescil edilmemektedir. Ancak bu durum istifa eden müdür açısından önemli sorunlara yol açmaktadır. Makalede bu sorunlar ele alınacak, çözüm yolları tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Limited Şirket, Müdür, İstifa, Ticaret Sicili, Tescil.

ABSTRACT

The termination of the duties of limited company managers must be registered and announced in the trade registry. Resignation is one of the reasons for this termination. Not only the company but also the resigned manager has an interest in the registration at the trade registry and announcement in the trade registry gazette. The resignation of one of several managers shall be registered in the trade registry by the chairman of the board of managers. In case of negligence of the chairman of the board of managers, registration is carried out by invitation to registration. Who requests registration in the trade registry in case the chairman of the board of managers or the sole manager or sole partner resigns from his position as manager? In these cases, the resignation is not registered in the Trade Registry in order to prevent the company from being left without organs and to take the necessary precautions. However, this is causing serious problems for the resigned manager. In this article, these problems will be handled, and solutions will be discussed.

Keywords: Limited Liability Company, Manager, Resignation, Trade Registry, Registration

* Doç. Dr., Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, ORCID: 0000-0002-7277-7631.

Sorumlu Yazar/Correspondence Author: Özlem KARAMAN COŞGUN

E-posta/E-mail: ozlemkaraman@marmara.edu.tr

Geliş Tarihi/Received: 26.09.2023

Kabul Tarihi/Accepted: 18.10.2023

1. GENEL OLARAK

Limited şirketler sermaye şirketleri arasında sayılmakla birlikte (TTK m. 124/2), şahıs şirketlerine ait bazı özellikleri de bünyelerinde barındırmaktadırlar¹. Az sayıda ortakla ve genellikle aile şirketi şeklinde kurulurlar. Limited şirketin bu özelliği, şirketi yöneten ve temsil eden müdürlerin seçimi ve azlinde de etkisini gösterir.

Limited şirketi yönetecek ve temsil edecek kişiler, kuruluşta şirket sözleşmesine müdür sıfatını taşıyacak bir veya birden fazla ortağın veya üçüncü kişilerin isimlerinin yazılması suretiyle, kuruluştan sonra ise genel kurul tarafından yapılacak seçimle belirlenir. Bu kişilerden en azından birinin şirket ortağı olması şarttır. Anonim şirketlerin aksine ortaklardan en az birinin yönetim hakkının ve temsil yetkisinin bulunması zorunluluğu ve müdürlerin görev yapacakları bir azami süre sınırının TTK (“Kanun”) ile belirlenmemesi limited şirketleri şahıs şirketlerine yaklaştıran özelliklerden bir kısmıdır.

Limited şirket müdürlerinin adları, soyadları, unvanları şirket esas sözleşmesinin zorunlu içeriği arasında yer alır (TTK m. 576/1-d). Yönetimin üçüncü bir kişiye bırakılmasına ilişkin yetki hükümleri de ancak şirket sözleşmesinde yer alması şartıyla mümkündür (TTK m. 577/1-i). Şirket sözleşmesinin değiştirilmesi, müdürlerin atanmaları ve görevden alınmaları ise anonim şirketlerde olduğu gibi genel kurulun devredilemez yetkileri arasındadır (TTK m. 616/1-1, b).

Limited şirket müdürlerinin seçilmelerinde olduğu gibi görevden alınmalarında ve yetkilerinin kısıtlanmasında da genel kurul yetkilidir (TTK m. 630). Ancak haklı sebeplerin varlığında, herhangi bir ortak da yönetim hakkının ve temsil yetkisinin kaldırılması veya sınırlandırılmasını mahkmeden talep edebilir (TTK m. 630/2). Hüküm haklı sebeplerin neler olabileceğine ilişkin örnek kabilinden sayım da yapmıştır; yöneticinin özen ve bağlılık yükümü ile diğer kanunlardan ve şirket sözleşmesinden kaynaklanan yükümlülüklerini ağır bir şekilde ihlal etmesi ya da şirketin iyi yönetimi için gerekli yeteneği kaybetmesi haklı sebep olarak kabul edilir.

Her ne kadar TTK’da açıkça düzenlenmemiş olsa da, limited şirket müdürünün görevinin sona erme nedenlerinden birisi de istifadır. Şirket ortağı veya üçüncü kişi olması fark etmeksizin, müdürlük görevi kişinin kabulüne bağlı bir görevdir. Seçilen kişi bu görevi kabule mecbur olmadığı gibi, başlamış olduğu görevi devam ettirmek mecburiyetinde de değildir. Müdür ile şirket arasındaki hukuki ilişkinin niteliği doktrinde tartışmalı olmakla birlikte, TTK’da ve şirket sözleşmesinde özel hüküm olmayan hallerde somut olayın şartlarına göre vekalet akdi veya hizmet sözleşmesi hükümlerinin uygulanacağı kabul edilmektedir². Her ikisi bakımından da sözleşmenin tek taraflı olarak, istifa ile sona erdirilmesi mümkündür (BK m. 512, 430 vd.)

1 Oruç Hami Şener, *Yargıtay Kararları Işığında Limited Ortaklıklar Hukuku* (Seçkin 2017) 9 vd.

2 Şener (n 1) 652; Reha Poroy, Ünal Tekinalp ve Ersin Çamoğlu, *Ortaklıklar Hukuku I* (Vedat 2021) 389; Ünal Tekinalp, *Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku, Tek Kişi Ortaklığı, Anonim ve Limited Ortaklıklar, Ortaklıklar Topluluğu, Birleşme, Bölünme ve Tür Değiştirme* (Vedat 2020) 611, 612; Birgül Sopacı Öztuna, *Limited Şirketlerde Müdür* (Seçkin 2022) 29 vd.; İsmail Kırca, Feyzan Hayal Şehirli Çelik ve Çağlar Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku, C. 1, Temel Kavramlar ve İlkeler, Kuruluş, Yönetim Kurulu* (Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü 2013) 464; Hasan Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Şerhi, C. IV* (Adalet 2022) 3269; Işık Özer, ‘B.Yönetim ve Temsil’ iç Kemal Şenocak (ed), *Şirketler Hukuku Şerhi*,

II. MÜDÜRÜN İSTİFASININ TİCARET SİCİLİNE TESCİL VE İLANI

Limited şirket müdürlerinin seçilmeleri gibi, görevlerinin sona ermesinin de ticaret siciline tescil ve ilan edilmesi gerekir. Seçilen müdürlerin kimlikleri, temsil yetkisinin kullanım şekli ticaret sicilinin olumlu fonksiyonundan yararlanacak şirket sözleşmesi içeriği arasında sayılmıştır (TTK m. 587/1-h,1). Ticaret sicilinin olumlu fonksiyonu gereği ticaret sicili kayıtları nerede bulunurlarsa bulunsunlar üçüncü kişiler hakkında tescilin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilan edildiği günü izleyen iş gününden itibaren hukuki sonuçlarını doğurur (TTK m. 36/1). Tescili gerekli olup da tescil ve ilan edilen bir hususu üçüncü kişiler bilmediklerini ileri süremezler. Tescil edilmiş bir hususta meydana gelen değişikliğin de tescil olunması zorunludur.³ Tescilin dayandığı olgu veya işlemler tamamen veya kısmen sona erer ya da ortadan kalkarsa, sicildeki kaydın da kısmen veya tamamen silinmesi gerekir (TTK m. 31). Bu çerçevede, limited şirket müdürünün seçimi hususunda olduğu gibi, görevden alınması ya da istifası ihtimalinde de durumun ticaret siciline tescil ve ilan edilmesi

Türk Ticaret Kanunu md. 564-644, C. 4 (Seçkin 2023) 4657 vd.; Mehmet Bahtiyar, *Ortaklıklar Hukuku* (Beta 2022) 201; Mustafa İsmail Kaya, 'Limited Şirkette Müdürler Kurulunun Oluşumu ve İşleyişi' (2014) 22(1) Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 61, 73 vd.; Ali İhsan Taş, 'Limited Şirkette Müdürler' (Yüksek Lisans Tezi, Galatasaray Üniversitesi 2019) 6 vd. "Öyleyse, ortak olan ile olmayan müdürler arasında yetki ve sorumluluk açısından hiçbir fark bulunmayıp, sıfatın geri alınması hâli hariç aynı hükümlere tabi tutulduklarına göre, ortak olmayan müdürler de limited şirketin organı ve işverenidir. Bu hâlde de, şirketle aralarındaki ilişkiyi iş sözleşmesi kapsamında değerlendirme ve müdürleri işçi sayma olanağı bulunmamaktadır." Yargıtay HGK, E 2016/9-926 K 2019/1087, 17.10.2019 (www.kazanci.com.tr ET 14.09.2023).

- 3 Ticaret siciline tescili talep edebilecek ilgililer kavramı ile ilgili olarak detaylı bkz. Özlem Karaman Coşgun, 'Ticaret Sicili Müdürlüğü Kararlarına İtiraz Edebilecek Kişiler' (2017) 16(2) İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (Prof. Dr. Merih Kemal Omağ'a Armağan) 125, 127 vd. Limited şirket müdürünün istifa etmekle ticaret siciline tescili talep edebilecek olan ilgililer sıfatını kaybettiği, bu sebeple istifanın tescilini talep ve dava etme yetkisinin de bulunmadığı hususunda bkz. Oruç Hami Şener, *Yeni TTK Döneminde Anonim ve Limited Ortaklıklara İlişkin Verilen Yargıtay Emsal Kararlarının Değerlendirilmesi* (Seçkin 2019) 210. Limited şirket ortağının ticaret siciline tescil bakımından ilgili sayılamayacağı hususunda bkz. Oruç Hami Şener, *Yeni TTK Döneminde Anonim ve Limited Ortaklıklara İlişkin Verilen Yargıtay Emsal Kararlarının Değerlendirilmesi* (Seçkin 2020) 793, 794.

İstifa eden müdürün de ilgili sıfatıyla durumun tescil ve ilanını talep edebilecek kişilerden olduğu hususunda bkz. Abuzer Kendigelen ve İsmail Kırca, *Şirketler Hukuku C. III, Sermayesi Paylara Bölünmüş Paylı Komandit İle Limited Şirket* (On İki Levha 2022) 112; Çamoğlu, Poroy ve Tekinalp (n 2) 404; Reha Poroy ve Ünal Tekinalp ve Ersin Çamoğlu, *Ortaklıklar Hukuku II* (Vedat 2017) 502; Necla Akdağ Güney, *Anonim Şirket Yönetim Kurulu* (Vedat 2016) 60; Sopacı Öztuna 185; Elif Akıncı, *Limited Şirketlerde Müdürün Azli* (Sayram 2019) 65.

İstifa eden anonim şirket yönetim kurulunun tescili talep edebilecek ilgililer arasında yer almadığı, ancak olması gereken hukuk bakımından aksi durumun daha doğru olacağı görüşü ve bu yönde TTK m. 363'e eklenebilecek fıkra önerisi için bkz. Özge Kuru, *Anonim Şirketlerde Temsil ve Temsil Yetkisinin Devri* (On İki Levha 2022) 80. "Dava, limited şirket müdürlüğü görevinin sona erdiğinin tespiti, tescili ve ilan istemine ilişkindir. Davacı, şirket müdürlüğü görevinden istifa ettiğini, buna dair olarak üç ortaklı şirketin müdür olan ortağına ve diğer ortağına tebligat yapıldığını, ancak şirketin buna dair karar almadığını, tek taraflı iradesi ile istifa edebileceğini ileri sürmüştür. 6102 Sayılı TTK'nın 643. maddesi delalaletle 535. maddesi gözetilğinde tasfiye haline giren şirket organı niteliği taşıyan müdürlerin hak ve vazifelerinin tasfiye hükümleri ile sınırlı biçimde devam edecek olması sebebiyle mahkemenin davacının hukuksal korunmaya değer güncel yararının bulunmadığına dair davanın reddine dair gerekçesi yerinde değildir. Ancak davacının istifası tek taraflı varması muktade nitelikte bir hukuki fiil olup, şirketle davacı arasındaki iç ilişki bakımından sonuç doğuracak olmasına rağmen dış ilişkide şirketin üçüncü kişilerle olan münasebetleri bakımından davacının işbu davayı açmakta hukuksal yararının varlığı kabul edilebilir olsa da davacının, TTK'nın 34. ve 22. maddeleriyle düzenlenen sınırlayıcı hükümler çerçevesinde müdürlük görevinden istifasının ticaret siciline tescil ve ilanını isteyebilecek ilgililer arasında kabulü mümkün görülmediğinden davanın aktif husumet ehliyeti yokluğu sebebiyle reddi gerekip yazılı şekilde reddine karar verilmesi hatalı ise de, sonucu itibarıyla doğru olan kararın değişik bu gerekçeyle onanmasına karar vermek gerekmiştir." Yargıtay 11. HD, E 2016/9959 K 2018/4654, 20.06.2018 (www.kazanci.com.tr ET 15.09.2023)

zorunludur. İstifanın ticaret siciline tescil ve ilanında sadece şirketin değil, istifa eden müdürün de menfaati⁴ söz konusudur⁵.

Limited şirketlerde şirket adına yapılacak tüm açıklama ve ilanlar, genel kurul tarafından aksi yönde karar alınmadıkça ve şirket sözleşmesinde de farklı yönde bir düzenleme bulunmadıkça, müdürler kurulu başkanı tarafından yapılır (TTK m. 624). Limited şirketin tek bir müdürünün bulunması durumunda müdürler kurulu başkanı seçilmesine gerek olmayıp, tüm açıklama ve ilanlar da dahil olmak üzere müdür sıfatıyla bütün işlemler tek müdür tarafından yerine getirilir. Birden çok müdürün görevlendirilmiş olması ihtimalinde ise, müdürlerden birisinin genel kurul tarafından müdürler kurulu başkanı olarak atanması şarttır (TTK m. 624/1). Müdürler kurulu başkanının limited şirket ortağı olma zorunluluğu bulunmamaktadır.

Limited şirketin birden çok müdürünün mevcudiyeti ve bunlardan birinin istifası ihtimalinde, müdürler kurulu başkanı durumu ticaret siciline tescil ve ilan ettirir⁶. Müdürler kurulu başkanının

4 İstifanın ve durumun ticaret siciline tescil ve ilanının yöneticinin sigorta prim borçlarından sorumluluğuna etkisi açısından bkz. Yargıtay HGK, E 2003/10-75 K 2003/82, 19.02.2003 ve Karşı Oy Yazısı; Yargıtay 10. HD, E 2021/3905 K 2021/12997, 27.10.2021 “Yapılacak iş; öncelikle davacıya ilan edilen tebligatın usulüne uygun olup olmadığını belirlemek usulüne uygun olmadığı takdirde ödeme emirlerinin iptaline karar vermek; usulüne uygun ise davacının iş akdinin feshinin şirketteki müdürlük görevini sona erdirmeyeceği dikkate alınarak, davacının müdürlük görevinin sona ermesine ilişkin istifa veya ticaret sicil gazetesi ilanının mevcut olup olmadığını araştırmak müdürlük döneminde davaya konu ödeme emirlerinde yer alan Kurum’un muhtelif borçlarından dolayı dava dışı borçlu şirket ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu karar vermektir.” Yargıtay 21. HD, E 2018/1248 K 2019/35, 14.01.2019 (Kararlar için bkz. www.kazanci.com.tr ET 14.09.2023).

5 Yargıtay 11. HD, E 2010/1095 K 2011/12434, 10.10.2011 (www.kazanci.com.tr ET 14.09.2023); “Davacı vekili, müvekkilinin davalı anonim şirketin ortağı ve yönetim kurulu üyesi olup, ... istifa ettiğini diğer yönetim kurulu üyelerine 22.8.2008 tarihli ihtarnameye bildirdiğini ..., ancak davalının istifayı kötü niyetli olarak tescil ve ilan ettirmediğini, bu durumun şirkete ait vergi ve prim borçlarından müvekkilinin ilgili idareler nezdinde haksız olarak sorumlu tutulmaya devam edilmesi sonucunu doğurduğunu ileri sürerek, müvekkilinin yönetim kurulu üyeliğinin ve buna bağlı olarak şirketi temsil, ilzam ve imza yetkilerininin 23.8.2008 tarihi itibarıyla sona erdiğinin tespitini, bu hususun hükmen tescil ve ilanına karar verilmesini talep ve dava etmiştir. ...

Mahkemeye, toplanan delillere dayanılarak, davacının istifa iradesini davalıya bildirdiği, istifanın bu yoldaki irade açıklamasının ortaklığa ulaşmasıyla sonuç doğuran tek taraflı hukuki bir işlem olduğu, T.T.K.da ve ana sözleşmede istifanın yönetim kurulu veya genel kurulun kabulüyle tahakkuk edeceğine dair bir hüküm bulunmadığı, davacının tespit davasını açmakta hukuki yararının olmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Kararı, davacı vekili temyiz etmiştir.

Davacı, yukarıdaki özetten de anlaşılacağı üzere kamu kurum ve kuruluşlarının istifaya rağmen kendisini sorumlu tuttuklarını iddia etmiştir. Davacının şirkete ulaştırıldığı istifasının şirket tarafından ilgili yerlere bildirilmediği davalı taraf temsilcisi beyanından da anlaşılacakla, özellikle kamu kurum ve kuruluşlarında mali yükümlülüğünün sona erdirilmesi bakımından davacının ilan yapılmasını talep etmekte hukuki menfaatinin kabulüyle uyumsuzluğun esası hakkında bir karar vermek gerekirken, yazılı gerekçeyle davanın reddi doğru olmamış, kararın davacı yararına bozulması gerekmektedir.”

6 “Dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına, istifanın muhatabının kabulüne bağlı olmaması sebebiyle mahkemenin bu yöndeki gerekçesi doğru değil ise de tek taraflı bozucu yenilik doğuran hak niteliğinde olan istifanın, iç ilişkide bu yöndeki beyanın şirkete ulaşmasıyla hukuki sonuç doğuracak olmasına ve bu sebeple şirket müdürlüğünden istifanın şirkete tebliğ edilmesi halinde sonuç doğurup ancak tebliğ ile birlikte müdürlük görevinin son bulacak olmasına, görev son bulmadan sicile tescil edilemeyecek olmasına, dış ilişkide ise istifanın ticaret siciline tescil ve ilan edilmesiyle sonuç doğurmasına (TTK 37. madde) şirketi temsile yetkili olan kişileri tescil edilmek üzere ticaret siciline bildirmekle yükümlü olan yönetimin (müdür veya müdürler) istifa sebebiyle temsil yetkisi kalkan müdürün istifasını da sicile bildirmekle yükümlü olmasına, somut olayda dava dışı şirketin münferiden şirketi temsile yetkili iki müdürünün bulunması sebebiyle davacının istifasının muhatabının da diğer müdür olmasına ve bu sebeple de 6102 Sayılı TTK’nın 28. madde ve Ticaret

bu görevini ihmal etmesi, ticaret siciline bildirimde bulunmaması ihtimalinde⁷ ise, istifa eden müdür ticaret sicili müdürünü tescile davet kurumunu işletmesi hususunda harekete geçirecektir⁸ (TTK m. 33). Buna göre, tescili zorunlu olup da kanuni şekilde ve süresi içinde tescili istenmemiş olan bir hususu haber alan ticaret sicili müdürü, ilgilileri, belirleyeceği uygun bir süre içinde tescil zorunluluğunu yerine getirmeye veya tescili gerektiren sebeplerin bulunmadığını ispat etmeye çağırır. İstifa eden limited şirket müdürü, istifanın ticaret siciline tescil ettirilmesini müdürler kurulu başkanından talep edecek, başkan tescili 15 gün içinde talep etmezse (TTK m. 30), bu durumda ticaret sicil müdürlüğüne müracaat ile istifasına ilişkin belgeleri sicil müdürünün bilgisine sunacak, müdürler kurulu başkanına gerekli çağırının yapılmasını talep edecektir. Sicil müdürü tarafından verilen süre içerisinde müdürler kurulu başkanı tescil talebinde bulunmaz ve kaçınma sebeplerini de bildirmezse, sicil müdürünün teklifi üzerine idari para cezası ile cezalandırılacaktır. Kaçınma sebeplerini bildirirse asliye ticaret mahkemesi dosya üzerinden inceleme yaparak tescili gerekli bir hususun bulunup bulunmadığına karar verecek, tescilin gerekli olduğuna karar verirse sicil müdürüne tescili emredecektir.

Birden çok müdürün varlığı halinde müdürlerden birisinin istifası durumunda müracaat edilebilecek hukuki yol bu şekildedir. Müdürler kurulu başkanının istifa etmesi ihtimalinde ticaret siciline tescil ve ilan nasıl gerçekleştirilir? Benzer sorun limited şirketin tek bir müdürünün varlığı veya tek bir ortağının bulunması ve bu ortağın müdürlük görevinden istifa etmesi ihtimalinde de karşımıza çıkar⁹. Bu tür durumlarda Ticaret Sicili Müdürlüğü şirketin organsız kalmaması ve gerekli tedbirlerin

Sicil Yönetmeliği'nin 22. maddesi gereğince de bu müdürün sicile başvurabilecek olmasına göre, davacı vekilinin tüm temyiz itirazları yerinde değildir. Yargıtay 11. HD, E 2015/13645 K 2017/1451, 13.03.2017 (www.kazanci.com.tr ET 15.09.2023)

- 7 “2-) Ortaklar kurulu toplantısında alınan müdürlük görevinden istifaya yönelik kararın tescil ve ilanına dair talep yönünden ise; 16.4.2004 tarihli ortaklar kurulu kararı ile pay devrini müteakibennun şirket müdürlüğünden istifa ettiğinin tescil ve ilanına karar verilmesi kararlaştırılmıştır. Bu kararın tescil ve ilanı için başvuruda bulunulmadığı gerekçesi ile işbu dava açılmış olup, davacılarındannun işbu davayı açmakta hukuki yararının bulunduğu açıktır.
Türk Medeni Kanunu'nun 2.maddesi, ‘Herkes haklarını kullanırken ve borçlarını yerine getirirken dürüstlük kurallarına uymak zorundadır. Bir hakkın açıkça kötüye kullanılmasını hukuk düzeni korumaz’ hükmünü içermektedir. Bu hükümden hareketle, sırf bir takım yükümlülüklerden kaçınmak amacıyla yönelik olan, davalı şirketin sicile bildirimde bulunmama şeklindeki eylemi Kanun tarafından himaye edilmeyeceği kuşkusuz olup, uyuşmazlığın bu çerçevede değerlendirilmesi ve oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçe ile davanın reddi doğru olmamış, müdürlük görevinden istifaya yönelik kararın tescil ve ilanına dair talebin reddine dair hükmün bozulmasına karar vermek gerekmiştir.” Yargıtay 11. HD, E 2015/10797 K 2016/5710, 25.05.2016 (www.kazanci.com.tr ET 15.09.2023)
- 8 “... davacının Ticaret Sicil Yönetmeliği'nin 22/1 madde ve 22/...-e fıkrasında gösterilen ilgililer kapsamında olmamasına, davacının istemi konusunda henüz verilmiş bir ret kararının da bulunmamasına, Ticaret Sicil Müdürlüğü'nün durumundan haberdar olması üzerine yönetmeliğin 36. maddesinin de gösterilen prosedürü başlatmış olmasına ve bu kapsamda önce ceza uygulayıp ardından02.2016 tarihli yazı ile re'sen tescil kararı için mahkemeye başvurmuş olmasına ve bu sebeple de davacının bu davayı açmakta hukuki yararı bulunmamasına göre, davacının tüm temyiz itirazları yerinde değildir.” Yargıtay 11. HD, E 2017/439 K 2018/5750, 19.09.2018. (www.kazanci.com.tr ET 15.09.2023)
- 9 “Mahkemece, iddia ve dosya arasındaki belgelere göre; davacının Ticaret Sicil Memurluğuna vermiş olduğu 16.9.1994 tarihli dilekçe ile şirket müdürlüğünden istifa ettiğini ve bunun tescil edilmesini istemiş olduğu, Ticaret Sicil Memurluğunun dilekçe üzerine verilen şerhte tescil için gereken belgelerin bulunmadığı bu nedenle tescil isteminin reddedildiği anlaşılmış; şirket ana sözleşmesinin 7. maddesinde şirketi müdürlerin idare edeceği ve aynı maddeye göre davacının 5 yıl süre için şirkete müdür olarak tayin edildiği, davacının müdürlükten ayrılabilmesi için bu sürenin dolması gerektiği, bu süre dolmadığı gibi TTK. ve BK.nun müdürlük sıfatını sona erdiren hallerin ileri sürülmediği, bu konuda şirket ortaklarınca alınmış bir karar da, alınmamış bulunduğu, bu durumda davacının müdürlük sıfatının sona erdiğini tescilin yasal olmadığı gerekçesiyle, davanın reddine karar verilmiştir.
Kararı, davacı vekili temyiz etmiştir.

alınması maksadıyla istifayı ticaret siciline tescil etmemektedir¹⁰. Çalışmanın konusu bu sorunlar olup, aşağıda detaylı olarak ele alınacak, çözüm yolları tartışılacaktır.

III. İSTİFASI TİCARET SİCİLİNE TESCİL EDİLMİYEN MÜDÜRÜN MÜRACAAT EDEBİLECEĞİ YOLLAR

İstifa eden müdürün istifasının ticaret siciline tescilini temin bakımından en sık müracaat edilen yol, mahkemeye müracaat ederek müdürlük görevinin sona erdiğinin tespiti ve ticaret sicilinden adının silinmesinin talep edilmesidir. Zira istifa eden müdür tarafından doğrudan doğruya Ticaret Sicili Müdürlüğü'ne bu yönde yapılan talepler, şirketin organsız kalacağı endişesi ve istifa eden müdürün ticaret siciline tescili talebe yetkili kişi olmadığı gerekçeleri ile reddedilmektedir. Şöyle ki; Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü'nün 31.05.2018 T. ve 50035491-431.04-E-00034774782 sayılı Genelgesine¹¹ göre;

- Birden fazla müdürün varlığı halinde istifa ile karar nisabı etkilenmemişse, ilgilinin/ilgililerin bildirimi üzerine istifa ticaret siciline tescil edilecektir,
- Müdürlerin çoğunluğunun istifa etmesi durumunda, şirketin organsız kalmasını engellemek ve gerekli tedbirleri almak amacıyla, müdürlerin seçimi gündemi ile genel kurul çağrı merasimi tamamlanmadan istifa ticaret siciline tescil edilmeyecektir.
- Limited şirketlerde en az bir ortağın şirket müdürü olması zorunluluğu sebebiyle tek ortaklı limited şirketlerde aynı zamanda ortak olan müdürün istifası ticaret siciline tescil edilmeyecektir¹².

Davacı, dava dışı ... Ltd. Şti.nin müdürü olduğunu, bu şirketin kendisi ile birlikte iki ortağı bulunduğunu, diğer ortağın şirketle ilgilenmediği ve hatta kayıp olduğunu, bu nedenle şirket müdürlüğünden istifa ettiğini ve fakat davalı Ticaret Sicil Memurluğunca bu istifanın kabul edilmediğini ileri sürmüş bulunmaktadır. TTK.nun Limited şirkete ilişkin hükümlerinde şirket müdürünün istifa edemeyeceğine dair buyurucu bir kural yoktur. Şirket müdürü genel kurallar çerçevesinde uygun zaman içerisinde her zaman istifa edebilir. Bu itibarla davalı sicil memurluğunun bu istifa hakkında gereken işlemi yapması gerekirken reddi doğru görülmemiş ve hükmün bozulması gerekmektedir.” Yargıtay 11. HD, E 1996/6098 K 1996/6240, 30.09.1996 (www.kazanci.com.tr ET 14.09.2023)

- 10 Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü'nün 31.05.2018 T. ve 50035491-431.04-E-00034774782 sayılı genelgesine göre; “2. 6102 sayılı Kanunun 623 üncü maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi uyarınca en az bir ortağın şirket müdürü olması gerektiğinden, tek ortaklı limited şirketlerde, şirket ortağı olan müdürün istifasının tescil edilemeyeceği,

...

4. Anonim ve limited şirketlerde idare organının birden fazla üyeden oluşması halinde, çoğunluğun istifası durumunda, şirketin organsız kalmasını engellemek ve gerekli tedbirleri almak adına, yönetim kurulu seçimi gündemi ile genel kurul çağrı işlemlerinin tamamlanması ve bu hususa ilişkin belgelerin Müdürlüğünüze ibrazı durumunda istifanın tescil edilebileceği,
5. Ortak sayısı birden fazla olan anonim ve limited şirketlerde idare organının tek üyeden oluşması halinde tek üyenin istifası durumunda, şirketin organsız kalmasını engellemek ve gerekli tedbirlerin alınması için yönetim kurulu veya müdür seçimi gündemi ile genel kurul çağrı işlemlerinin tamamlanması ve bu hususa ilişkin belgelerin Müdürlüğünüze ibrazı durumunda istifanın tescil edilebileceği,” (www.mersis.ticaret.gov.tr ET 14.09.2023)

11 www.mersis.ticaret.gov.tr ET 14.09.2023

12 Tek ortaklı limited şirkette başka müdür bulunmuyorsa, müdür sıfatına sahip ortağın kendi yerine müdür atamadan istifa etmesinin hakkın kötüye kullanılması teşkil edeceği, bu sebeple istifanın geçerli olmayacağı hususunda bkz. Ali Haydar Yıldırım, “Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'na Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durumu” (Yüksek Lisans

Benzer şekilde tek pay sahibi bulunan anonim şirketlerde yönetim kurulu üyesi de tek ve aynı kişi ise, yeni yönetim kurulu üyesi seçilmeden istifa sicile tescil edilmeyecektir.

- Ortak sayısı birden çok olsa dahi, limited şirkette tek müdür, anonim şirkette tek bir yönetim kurulu üyesi varsa, bu kişinin istifası durumunda şirketin organsız kalmasını engellemek ve gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak amacıyla yönetim kurulu/müdür seçimi gündemi ile genel kurul çağrı merasimi tamamlanmadan müdürün istifası ticaret siciline tescil edilmeyecektir.
- Ticaret siciline istifa beyanının yazılı olarak şirkete bildirildiğine ilişkin belgelerin de ibraz edilmesi gerekmektedir.

Ticaret Sicili Müdürlüğü'nün bu yaklaşımı TTK'ya uygun değildir. Ticaret Sicili Müdürü'nün görevleri TTK m. 32 vd. düzenlenmiştir. Buna göre Sicil Müdürü, tescil için aranan kanuni şartların mevcut olup olmadığını incelemekle yükümlü olup, tescil edilecek olan hususların gerçeği tam olarak yansıtılmaları, üçüncü kişilerde yanlış izlenim uyandıracak nitelik taşıyamaları ve kamu düzenine aykırı olmamaları gerekir (TTK m. 32). Sicil müdürü tarafından kesin olarak tescilinde duraksanan bir hususun varlığında dahi ilgililerin istemi üzerine geçici tescil yapılacak, ilgililer üç ay içinde mahkemeye başvurduklarını veya aralarında anlaşmalarını ispat edemezlerse geçici tescil silinecek, mahkemeye müracaat halinde ise kesinleşmiş mahkeme kararına göre işlem yapılacaktır (TTK m. 32/4). Tescili zorunlu olup da kanuni şekilde ve süresi içinde tescili istenmemiş veya gerçeği tam olarak yansıtmayan, üçüncü kişilerde yanlış izlenim uyandıran, kamu düzenine aykırı hususları haber alan sicil müdürü ise ilgiliye tescile davet kurumu ile uygun süre içinde kanuni zorunlulukları yerine getirmeye veya tescili gerektiren sebep bulunmadığını ispat etmeye çağırarak yükümlüdür (TTK m. 33).

Bu düzenlemeler uyarınca Ticaret Sicil Müdürlüğü'nün görevi şirketlerin organsız kalmasını temin etmek değil, sicil kayıtlarının gerçeğe uygun olarak tutulmasını sağlamaktır. Ayrıca, müdürün istifasının Ticaret Siciline tescil edilmemesi, söz konusu şirketin yönetim ve temsil organının mevcudiyetini de sağlamaz. Yukarıda da açıklandığı üzere istifa tek taraflı bir irade beyanı olup, karşı tarafa varmakla hüküm ve sonuçlarını doğurur¹³. Karşı tarafın kabulüne bağlı değildir¹⁴. Dolayısıyla istifa eden bir limited şirket müdürünün müdürlük görevi, istifa beyanının şirkete ulaşması ile hüküm ve sonuçlarını doğurur. Şirketin ya da bir başka kurumun istifa beyanını kabul etmesine ihtiyaç bulunmadığı gibi, reddetme yetkisi de yoktur. İstifa eden müdürün bu beyanının şirkete ulaşmasından sonra müdürlük yetkilerini kullanması yetkisiz temsil olup, şirkete karşı sorumluluğuna da yol açar. Dolayısıyla müdürün istifası neticesinde şirketin organsız kalması söz

Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi 2007) 192.

13 Tek bir müdürün bulunması ve veya birden fazla müdür bulunmasına karşın hepsinin aynı anda istifa etmesi ihtimalinde, istifa beyanının ortaklığa atanacak yönetim kayıtlarına yöneltilmesi gerektiği hususunda bkz. Şener (n 1) 785, 786.

14 "İstifa, istifa edenin bu yoldaki irade açıklamasının ortaklığa ulaşması ile sonuç doğuran tek taraflı bir hukuki işlemidir. Mektupla "YK üyeliğinden istifa ediyorum" denildikten sonra "kabulünü rica ederim" sözlerinin eklenmiş olması, istifanın GK ca kabul ile sonuç doğurmasını gerektirmez. YK üyeliğinden istifa eden kişinin, mektupla "istifa GK ca görüşülüp karara bağlanıncaya kadar görevime devam ettiğimi tavzihen bildiririm demiş olması da, istifa ile YK üyeliğini açılmış bulunması şeklinde durumu değiştirmez" Yargıtay 11. HD, E 1976/3647 K 1976/4920, 15.11.1976 Gönen Eriş, Gerekçeli, Açıklamalı, İctihatlı Ticari İşletme ve Şirketler C. 2 (Şekin 2013) 2504

konusu olacaksa, bu durum istifanın şirkete ulaşması ile gerçekleşir. İstifa ticaret siciline tescil ve ilan edilmese dahi şirket organsız kalmıştır. Durumun ticaret siciline tescil edilmemesi, sadece sicil kayıtlarının gerçeğe aykırı hale gelmesine yol açar ki, Ticaret Sicil Müdürlüğü'nün görevlerinden birisi de sicil kayıtlarının gerçeğe uygun olarak tutulmasını sağlamaktır.

Yargıtay 21. HD'nin bir kararında¹⁵ bu durum eTTK hükümleri çerçevesinde ve sigorta prim borçlarından sorumluluk özelinde ele alınmıştır. Yöneticinin istifasının ticaret siciline tescil ve ilan edilmemesinin sigorta prim borçlarından sorumluluğunun devam etmesi anlamına gelmeyeceği vurgulanmıştır. Kararda değinilen eTTK hükümleri TTK'da da aynı şekilde yer aldıklarından, kararda yapılan değerlendirmeler bugün de geçerlidir. Kararda ticaret siciline tescilin, kural olarak bildirici etkiye sahip olduğu vurgulanmıştır. Sicil kayıtlarının etkisinin 3. şahıslar açısından ilanı takip eden günden başlayacağına ilişkin hükmün müdürün üçüncü kişilerle yapacağı işlemlerin şirketi bağlayıp bağlamayacağı hususunda uygulanacağı ifade edilmiştir. Üçüncü kişinin ticaret sicili kayıtlarına güvenerek tacirle ilişkiye girdiği yani üçüncü kişinin ticaret sicili kayıtlarını inceledikten sonra tacirle yapacağı hukuki işlemler bakımından bu hükmün önem taşıyacağı, tacirle üçüncü kişi arasında hukuki işlem yapılması söz konusu olmayan hallerde ise bu hükme dayanılamayacağı, vergi hukukuyla ilgili konuların bu duruma örnek olduğu belirtilmiştir¹⁶. Karara göre;

“... şirket temsilcisi veya ortağının kamu alacaklarına karşı sorumluluğu ilan edilmemesinin sonuçlarına bağlanamaz, zira kamu kurumu 6762 Sayılı Kanununun 38 ve 39. maddeleri anlamında üçüncü kişi olmadığı gibi, tescil edilmemeye dayanılabilmesi için yetkisiz temsilcinin şirket adına işlem yapması zorunluluğu bulunmaktadır. ... Yukarıda yapılan açıklamaların ışığında, davacının dava dışı şirketteki temsil yetkisinin sona ermesi ve yerine yeni temsilci atanmasının sicil gazetesinde ilanının, işlemin hukukken varlık kazanmasına değil, bu hususun üçüncü kişilere açıklanması amacına yönelik olduğu, dolayısıyla inşai değil bildirici bir işlem olduğu açıktır. ... Temsil yetkisinin sona erdiğinin ticaret sicil gazetesinde ilanı iyiniyetli üçüncü kişileri korumaya yönelik olup, davacı temsil yetkisi sona erdikten sonra şirketi borç altına sokacak hukuki bir işlem yapılmadığından, davacının kendisinden sonra şirket adına yetkili temsilcilerin ödemesi gereken bir borçtan dolayı şahsi sorumluluğu bulunmamaktadır. Yargıtay H.G.K.nun 2012/21-734 Esas, 2013/152 Karar sayılı ilanı da bu yöndedir.”

Yargıtay 11. HD'nin bir başka kararına¹⁷ göre de;

“Dava, davacının şirket müdürlüğünden istifasının tespiti ile istifasının Ticaret Sicil Gazetesinde tesciline karar verilmesi istemine ilişkindir. Mahkemece, müdürlükten istifanın Ticaret Sicil Gazetesinde tescili

15 Yargıtay 21. HD, E 2012/6390 K 2013/12538, 13.06.2013 (www.kazanci.com.tr ET 15.09.2023)

16 Aynı yönde bkz. Çamoğlu, Poroy ve Tekinalp (n 2) 403; Pulaşlı, C. IV (n 2) 3270; Bahtiyar (n 2) 205.

17 Yargıtay 11. HD, E 2019/4503 K 2020/2760, 10.06.2020 “Davacı, dava dışı ... Ltd. Şti.nin müdürü olduğunu, bu şirketin kendisi ile birlikte iki ortağı bulunduğunu, diğer ortağın şirketle ilgilenmediği ve hatta kayıp olduğunu, bu nedenle şirket müdürlüğünden istifa ettiğini ve fakat davalı Ticaret Sicil Memurluğunca bu istifanın kabul edilmediğini ileri sürmüş bulunmaktadır. TTK.nun Limited şirkete ilişkin hükümlerinde şirket müdürünün istifa edemeyeceğine dair buyurucu bir kural yoktur. Şirket müdürü genel kurullar çerçevesinde uygun zaman içerisinde her zaman istifa edebilir. Bu itibarla davalı sicil memurluğunun bu istifa hakkında gereken işlemi yapması gerekirken reddi doğru görülmemiş ve hükmün bozulması gerekmiştir.” Yargıtay 11. HD, E 1996/6098 K 1996/6240, 30.09.1996 (www.kazanci.com.tr ET 15.09.2023)

ve ilanının zorunlu olduğu, TTK'nın 33. maddesi gereğince ilgilinin öncelikle Ticaret Sicil Müdürlüğüne başvurması gerektiği gerekçesiyle davanın hukuki yarar yokluğu nedeniyle usulden reddine karar verilmiş, bölge adliye mahkemesince de davacının dava açmasında hukuki yararı bulunmadığı gerekçesiyle istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir. Davacı, davalı şirketteki müdürlük sıfatının istifa ile sona erdiğini şirkete bildirerek bu durumun şirketin sicil kayıtlarına işlenmesini ve ilanını talep etmiş, şirket yetkililerince davacının istemi yerine getirilmediğinden, davacı istifasının tespit ve tescili istemiyle işbu davayı açmıştır. TTK'nın 33 ve Ticaret Sicili Tüzüğü'nün 38. maddelerine göre, tescil edilmiş konulardaki her türlü değişikliklerin de tescili gerekir. Limited şirketler bakımından TTK'nın 510. maddesinde, tescilin şirket müdürleri tarafından talep edileceği öngörülmüş olup, aynı Kanun'un 30 ve Ticaret Sicili Tüzüğü'nün 31. maddesine göre de tescil, ilgililer veya yetkili temsilcileri ile hukuki halefleri tarafından istenir. Bu itibarla, davacının doğrudan Ticaret Sicil Memurluğu'na başvurarak talepte bulunması mümkün olmadığından davalı şirkete tescile icbar davası açmasında hukuki bir engel bulunmamaktadır. Bu cihetle, mahkemece, davacının talebinde hukuki yararı olduğu ve davalı tarafın davayı kabul beyanı da gözetilerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, yerinde olmayan yazılı gerekçe ile hukuki yarar yokluğundan davanın reddine karar verilmesi doğru olmamış, bozmayı gerektirmiştir.”

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü'nün 31.05.2018 T. ve 50035491-431.04-E-00034774782 sayılı Genelgesi'nde işaret edilen genel kurul toplantısı için gerekli çağrı merasiminin tamamlanması yolu, istifanın ticaret siciline tescili sorununun çözümüne her zaman katkı sağlamamaktadır. Aşağıda açıklanacak olan bu durum sebebiyle, TTK ve MK'da düzenlenen farklı hukuki kurumlara müracaat edilerek sorunun çözümü düşünülebilir.

Limited şirketin tek bir müdürünün bulunması durumunda, yönetim ve temsil yetkisi tek müdür tarafından kullanılır. Birden çok müdürün varlığı halinde ise, genel kurul aralarından birini müdürler kurulu başkanı olarak atar. Müdürler kurulu başkanının varlığı halinde başkan, tek müdürün bulunması ihtimalinde ise müdür genel kurulun toplantıya çağırılması ve genel kurul toplantılarının yürütülmesi konularında yetkilidir¹⁸. Müdürler kurulu başkanının veya tek müdürün istifası ihtimalinde yeni müdür ya da müdürler kurulu başkanı genel kurul tarafından seçileceği için, genel kurul toplantıya çağırılmalıdır. Ayrıca doktrinde tek müdürün veya müdürlerin tamamının istifasının genel kurula yöneltilmesi gerektiği de ifade edilmektedir¹⁹. Müdürler kurulu başkanının ya da tek müdürün istifası durumunda, genel kurulu kim toplantıya çağırır?

18 Bu yetkinin devredilemeyeceği hususunda bkz. Şener (n 1) 533.

19 Bkz. Akdağ Güney (n 3) 59; Sopacı Öztuna (n 2) 184; Taş (n 2) 58, 59. Tek olan müdürün veya müdürlerin tamamının istifa etmesi ihtimalinde istifanın ortaklardan birine tebliğ edilebileceği hususunda bkz. Pulaşlı, C. IV (n 2) 3269. Tek olan müdürün istifasını diğer ortaklara yöneltilmesi gerektiği hususunda bkz. Çamoğlu, Poroy ve Tekinalp, C.II (n 3) 501. Ortakların aktif ya da pasif temsil yetkisinin bulunmaması sebebiyle istifanın ortaklara değil genel kurula yöneltilmesi gerektiği hususunda bkz. Yıldırım (n 12) 191. Kırca, istifa yazısının temsile yetkili bir üyeye verilmesi zorunluluğunun ancak hazır bulunanlar arasında istifa beyanın varması için gerekli olduğu tespitini yaptıktan sonra, hazır bulunmayanlar arasında bu yönde bir zorunluluğun bulunmadığını, bu ihtimalde istifa yazısının şirketin posta kutusuna ulaşması, gelen evrak olarak kaydedilmesi gibi şirketin iktidar alanına girdiği anda şirkete vardığının kabul edileceğini, fiilen öğrenilmesi şartının aranmayacağını belirtmiştir. Toplu istifa veya tek üyenin istifasında ise sorunun şirket içinde istifa beyanını öğrenecek organ veya organ üyesinin bulunmaması olduğunu, durumun istifa edenler tarafından bilinmesi sebebiyle dürüstlük kuralına uygun davranışın istifa beyanının organ eksikliğini giderecek araçları harekete geçirmeye yani genel

Anonim şirketlere ilişkin TTK m. 410 hükmüne göre; genel kurul süresi dolmuş olsa bile yönetim kurulu tarafından toplantıya çağrılabilir. Yönetim kurulunun devamlı olarak toplanamaması, toplantı nisabının oluşmasına imkân bulunmaması veya mevcut olmaması durumlarında ise tek bir pay sahibi mahkemenen alacağı izin ile genel kurulu toplantıya çağırabilir. Bu düzenleme kıyasen limited şirketlere de uygulanır (TTK m. 617/3). Ancak hükmün görev süresi dolmuş yönetim kurulu üyesini düzenlediği, istifa etmiş yönetim kurulu üyesinin durumunun ise görev süresinin dolmasından farklı olduğu unutulmamalıdır. TTK m. 410 hükmüne dayanarak istifa etmiş yönetim kurulu üyesinin, dolayısıyla limited şirketlerde istifa etmiş müdür ya da müdürler kurulu başkanının genel kurulu toplantıya çağırması mümkün değildir²⁰. Şartları mevcut ise limited şirket ortağı mahkemeye müracaat ile TTK m. 410 uyarınca genel kurula çağrı hususunda kendisine yetki verilmesini talep edebilir.

TTK 617/1 hükmüne göre limited şirketlerde genel kurul kural olarak müdürler tarafından toplantıya çağrılır. TTK m. 624/2'ye göre ise müdürlerin birden fazla olması ihtimalinde başkan olan müdür genel kurulu toplantıya çağırma yetkilidir. Her iki hükmü birlikte yorumlayan Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü görüş yazısında²¹, müdürler kurulu başkanının belirlenmediği hallerde TTK m. 617/1 uyarınca genel kurulun müdürler kurulu kararı ile toplantıya çağrılabilirliğini belirtmiştir. Söz konusu yazıya göre müdürler kurulu kararı olmadan limited şirket genel kurulunun toplantıya çağırılması, müdürler kurulu başkanı tarafından çağrı yapılmasına bağlıdır²². Müdürler kurulu başkanı bulunmuyor ve birden çok müdür mevcut ise, genel kurulun toplantıya çağırılması için müdürler kurulunun toplantı ve karar nisaplarına uygun olarak karar alması aranmaktadır. Bu çerçevede değerlendirme yapıldığında, müdürler kurulu başkanının istifası ihtimalinde de, müdürler kurulu başkanının seçilmemiş olması ihtimaline kıyasen, geri kalan müdürler toplantı

kurulu toplantıya çağırma yetkili kişilere yöneltilmesi olduğunu vurgulamıştır. Yönetim kurulunun bulunmaması ihtimalinde mahkemenin izniyle tek bir pay sahibi genel kurulu toplantıya çağırabileceğinden, somut olayın koşulları dikkate alınarak şirket işlerine ilgi gösteren, genel kurulu toplantıya çağıracağından şüphe duyulmayan pay sahibine istifa beyanının yöneltilmesine dikkat edilmesi gerektiğine, toplu istifa ise uygun olmayan zamanda istifa edilmesinin sorumluluk doğuracağı hesaba katılarak hareket tarzının belirlenmesi gerektiğine işaret etmiştir. Kırca, Şehirli Çelik ve Manavgat (n 2) 465, 466.

20 “Bu itibarla, iki üyeden oluşan yönetim kurulunda bir üyenin yönetim kurulu üyeliğinin vefat, istifa vb. nedenle sona ermesi durumunda, genel kurulun toplantıya çağırılmasına dair karar alınması bakımından yönetim kurulu toplantı nisabının oluşmasına imkan kalmayacak, bu halde genel kurul 6102 sayılı Kanunun 416 ncı maddesi uyarınca tüm ortakların katılımıyla çağrısız ya da tek pay sahibinin mahkemenen aldığı yetki ile yapılan çağrı üzerine toplanabilecektir.” Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü'nün 01.08.2019 T., 50035491-431.04-E-00046388193 sayılı görüş yazısı için bkz. www.mersis.ticaret.gov.tr ET 13.09.20223 “Bu itibarla, Müdürlüğünüze tescil başvurusunda bulunan şirketin yönetim kurulunun, iki üyenin istifasını aynı kararda kabul etmesi sebebiyle toplantı ve karar nisabını kaybettiği, istifa eden yönetim kurulu üyelerinin kararlara katılmasının mümkün bulunmadığı hususları dikkate alındığında söz konusu yönetim kurulu kararına dayanan tescil isteminin karşılanmasını uygun olmayacağı değerlendirilmektedir.” Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü'nün 09.07.2019 T., 50035491-431.04-E-00045822984 sayılı görüş yazısı için bkz. www.mersis.ticaret.gov.tr ET 13.09.20223

21 16.10.2018 T., 50035491-431.04-E-00038002437 sayılı görüş yazısı için bkz. www.mersis.ticaret.gov.tr ET 13.09.2023

22 Birden çok müdürün varlığı halinde müdürler kurulu başkanının genel kurulu toplantıya çağırma kararını vermek bakımından tek başına hareket edemeyeceği, çağrıya ilişkin müdürler kurulunda bir karar alınmasının gerektiği hususunda bkz. Kendigelen ve Kırca (n 3) 53; Şener, Emsal Kararlar 724; Çamoğlu, Poroy ve Tekinalp, C.II 471, 472. Müdürler kurulu başkanının sadece olağan genel kurul toplantılarına çağrı için yetkili olduğu, genel kurulun olağanüstü toplantıya çağrılabilmesi için ise müdürler kurulu kararı gerektiği yönünde bkz. Özer, (ed Şenocak, Kemal) (n 2) 4672.

ve karar nisabına uygun karar alarak genel kurulu toplantıya çağırabilirler. Ancak unutulmaması gereken husus, müdürler kurulunun da başkan tarafından toplantıya çağırılacak olması²³, üyelerin müdürler kurulu toplantısı için çağrı yapamamaları ve çağrı yapılırsa dahi toplantı ile karar nisabının sağlanmasındaki zorluklardır. Özellikle iki kişiden oluşan müdürler kurulunda başkan olan müdürün istifası durumunda, geriye kalan tek müdürün imzası ile müdürler kurulu kararı alması mümkün değildir.

Yukarıda açıklanan hususlar dikkate alındığında, tek müdürün veya müdürler kurulu başkanının istifası ihtimalinde genel kurulun toplantıya çağırılması oldukça güçleşmektedir. Genel kurul toplanıp yeni bir müdür ya da müdürler kurulu başkanı seçmediği sürece, istifanın ticaret siciline tescilinin şirket adına talep edilmesi de mümkün olmamaktadır. Genel kurulun usulüne uygun bir şekilde toplanması ve yeni müdür veya müdürler kurulu başkanını seçmesi ihtimalinde, yeni müdür/ müdürler kurulu başkanı istifa edenlerin istifasını ticaret siciline tescil ettirecektir. Aksi halde tescile davet kurumu yeni müdür/ müdürler kurulu başkanı aleyhinde de işletilebilir. Toplanacak genel kurul müdürün istifasını reddetme imkanına sahip değildir. İstifa tek taraflı bir işlem olup, karşı tarafın kabulüne bağlı değildir²⁴. Dolayısıyla, genel kurulun toplanması ve yeni müdür ya da müdürler kurulu başkanını seçmesi ihtimalinde istifanın ticaret siciline tescilinde herhangi bir tıkanıklık yaşanmayacaktır. Bu sebeple, istifa eden müdürün istifa beyanını açıklamadan önce genel kurul toplantısı için çağrı yapması, istifasını genel kurula sunması, durumun ticaret siciline gecikmeden tescil edilebilmesi bakımından faydalı olacaktır. Ancak toplanan genel kurulda yeni bir müdür veya müdürler kurulu başkanının seçilememesi ihtimali ya da genel kurulun toplanamaması, genel kurul toplantısı için gerekli çağrı merasiminin yapılmış olmasının da sorunun çözümünde yeterli olmadığını ortaya koymaktadır. Yine iki müdürün bulunduğu ve müdürler kurulu başkanının seçilmediği ihtimallerde de, müdürlerin anlaşamamaları durumunda istifadan önce genel kurulun toplantıya çağırılması mümkün olmayacak, sorunun çözümünü sağlamayacaktır.

Limited şirketin sona erme sebeplerini düzenleyen TTK m. 636 hükmüne göre, şirket genel kurul kararı ile sona erebileceği gibi, mahkeme kararı ile de sona erebilir. Yeni bir müdür seçemeyen

23 Bkz. Şener (n 1) 731. Yazar açıklamalarında, başkan olan müdürün TTK m. 392/7'ye uygun olarak kendisine müracaat edilmesine rağmen müdürler kurulunu toplantıya çağırması ihtimalinde, diğer müdürlerin müdürler kurulunu toplantıya çağırabileceğinin kabulü gerektiğini belirtmektedir. Aynı yönde bkz. Kaya (n 2) 89; Taş (n 2) 73. Müdürler kurulunun kural olarak başkanın çağrısı ile toplanacağı, her müdürün TTK m. 392/7 uyarınca müdürler kurulunun toplantıya çağırılmasını başkandan yazılı olarak talep edebileceği hususunda bkz. Kendigelen ve Kırca (n 3) 134. Ayrıca bkz. Özer, (ed Şenocak, Kemal) (n 2) 4683. Anonim şirketler bakımından bkz. Şener, *Değerlendirme* (n 3) 22; Halil Arslanlı, *Anonim Şirketler C. II, Anonim Şirketin Organizasyonu* (İstanbul Üniversitesi Fakülter Matbaası 1959) 108.

24 Şener (n 1) 785; Şener, *Değerlendirme* (n 3) 207, 208; Kendigelen ve Kırca (n 3) 111; Çamoğlu, Poroy ve Tekinalp (n 2) 403; Çamoğlu, Poroy ve Tekinalp, C.II (n 3) 501; Tekinalp (n 2) 613; Kırca, Şehirli Çelik ve Manavgat (n 2) 464; Sopacı Öztuna (n 2) 183; Yıldırım (n 12) 189. Yargıtay 11. HD, E 1984/5003 K 1984/5397, 09.11.1984 (www.kazanci.com.tr ET 14.09.2023); “... zira istifanın karşı tarafa ulaşmasıyla hükümlerini hemen doğuran bozucu nitelikte bir yenilik doğurucu hak olmasına (Prof. Haluk Tandoğan, *Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, Cilt 2, 1982, Sh. 427*), bu suretle davacının genel kurulda istifasını vermesiyle ve aynı anda karşı tarafa (şirket) ulaşmasıyla davacının yönetim kurulu üyeliğinin o anda sona ermiş bulunmasına (*Fritz de Steiger, le Droit des Societefs Anonymes en Suisse*) artık yönetim kurulu üyeliği sıfatı kalmamış kişinin üyelikten azlinin de sözkonusu olamayacağına ve bu nedenle davacının istifa suretiyle yönetim kurulu üyeliğinden ayrılması gerektiğine göre, davalı vekilinin karar düzeltme isteğinin HUMK.nun 442. maddesi gereğince reddi gerekir.”

genel kurul ağırlaştırılmış nisapla alınması gereken şirketin feshi kararını da (TTK m. 621/1) büyük ihtimalle alamayacaktır. Bu durumda mahkemeye müracaat etmekten başka bir yol kalmaz. Uzun süreden beri şirketin kanunen gerekli organlarından birisi mevcut değilse veya genel kurul toplanamıyorsa, ortaklardan veya şirket alacaklılarından birinin talep etmesi üzerine mahkemece şirketin feshine karar verilebilir. Ancak bu durumda, genel kurulun uzun süreden beri toplanamıyor olması veya müdürlerin uzun süreden beri bulunmuyor olması aranır²⁵. Müdürün istifası sebebiyle mahkemeden şirketin feshinin talep edilebilmesi için uzun süre beklenmesinin gerekmesi, istifa eden müdürden ise beklenmesinin istenemeyecek olması karşısında, bu imkan sorunun çözümü bakımından katkı sağlamayacaktır²⁶.

TTK m. 636'da sayılan bir diğer sona erme sebebi, şirketin haklı sebeple mahkeme kararıyla feshidir. Haklı sebeplerin varlığı ihtimalinde, her ortak mahkemeden şirketin feshini isteyebilir. Bu durumda mahkeme şirketin feshi yerine duruma uygun düşen ve kabul edilebilir bir başka çözüme de hükmedebilir (TTK m. 636/3). İstifa eden tek müdür veya müdürler kurulu başkanı, genel kurulun toplanamaması veya toplanıp da yeni müdür atayamaması ihtimalinde, aynı zamanda limited şirket ortağı olması şartıyla, haklı sebeple şirketin feshi için mahkemeye müracaat edebilir. Bu durumda genel kurulun toplanamaması veya toplanıp yeni bir müdür atayamaması, TTK m. 636/2'deki şartın aksine, uzun süredir devam etmiyor olsa dahi, haklı sebep olarak değerlendirilebilir. Mahkemece şirketin feshine karar verilmesi ihtimalinde, aynı zamanda tasfiye memuru da atanacak, müdürün istifası tasfiye memuru tarafından ticaret siciline tescil edilecektir. Mahkemece fesih yerine şirketin ayakta tutulması tercih edilmişse, istifa eden tek müdürün veya müdürler kurulu başkanının istifasının ticaret siciline tesciline, şirketin başka bir müdürü yoksa şirkete kayyım atanmasına da karar verilebilir. Mahkemece istifa'nın ticaret siciline tesciline karar verilmemişse, atanan kayyım tarafından istifa sicile tescil edilir.

İstifa eden müdürün aynı zamanda limited şirketin ortağı olmaması ihtimalinde, TTK m. 636/3'de düzenlenen şirketin haklı sebeple feshini mahkemeden talep etmesi de mümkün olmaz. Bu durumda istifa eden müdür şirkete yönetim kayyımını atanmasını talep edebilir. MK m. 427 hükmüne göre, bir tüzel kişi gerekli organlardan yoksun kalmış ve yönetimi başka yoldan sağlanamamışsa, kendisine mahkemece bir yönetim kayyımını atanacaktır. Tek müdürün istifa etmesi ve genel kurulun toplanamaması veya toplanıp yeni bir müdür seçmemesi ihtimalinde, şirketin yönetiminin başka yoldan sağlanamaması şartı gerçekleşir. Ancak birden çok müdürün varlığı halinde müdürler kurulu başkanının istifası ihtimalinde MK m. 427'deki bu şartın var olup olmadığında tereddüt yaşanabilir.

25 Müdürün istifası üzerine yeni müdürün uzun süredir seçilememesi sebebiyle şirkete kayyım atanması ve genel kurul toplantısı yapılarak yeni müdürün seçilmesi, seçilememesi durumunda ise şirketin feshine karar verilmesi talebiyle açılan davada Yargıtay 11. HD, E 2016/10744 K 2018/3613, 16.5.2018 kararın değerlendirmesi için bkz. Şener, Emsal Kararlar (n 3) 1051 vd.

26 Pulaşlı, müdür veya müdürlerin istifası ile şirketin yönetim ve temsil organının eksikliği sebebiyle ortaklardan birinin mahkemeye başvurup genel kurulu toplantıya çağırmasının mümkün olduğunu, ancak bu yolun özel bir hukuki bilgi gerektirmesi, çoğunlukla masraflı ve zahmetli olması, şirketin menfaatlerine de uygun olmaması sebebiyle tavsiye edilemeyeceğini belirtmiştir. Yazar bu durumda en uygun çözümün, istifa eden müdürün yeni bir müdür seçilmesi için ortak sayısı az ve hepsinin toplantıya katılma durumu olan hallerde davetsiz, diğer hallerde davetli olağanüstü genel kurulu derhal toplantıya çağırması ve müdür seçiminin yapılmasını sağlaması olduğunu, bu durumun müdürün sorumluluğunun da gereği olduğunu ifade etmiştir. Bkz. Pulaşlı, C. IV (n 2) 3270.

Müdürlerin birden fazla olmaları ihtimali TTK m. 624'de özel olarak düzenlenmiştir. Bu ihtimalde müdürlerden birisinin müdürler kurulu başkanı olarak atanması genel kurul tarafından alınacak bir kararla mümkündür. Müdürler kendi aralarından birini başkan olarak seçemezler. Genel kurulun toplanamaması veya toplanıp istifa eden müdürler kurulu başkanı yerine yeni bir başkan seçememesi ihtimalinde, müdürler kurulu başkanı tarafından yapılabilecek işler diğer müdürler tarafından yerine getirilemez. TTK m. 624/2 hükmüne göre müdürler kurulu başkanı, genel kurulu toplantıya çağırma, genel kurul toplantılarının yürütülmesini sağlama, tüm açıklamaları ve ilanları yapma yetkisine sahiptir. Açıklamaların ve ilanların yapılması ile ilgili olarak şirket sözleşmesinde farklı bir düzenleme yapılması mümkündür. Yine şirket sözleşmesinde farklı bir usul öngörülmemişse, müdürler kurulu çoğunlukla karar alacak, eşitlik halinde başkanın oyu üstün sayılacaktır. Bu açıklananlar dışında müdürler kurulu başkanının başka yetki ve görevleri de vardır. Örneğin müdürler kurulunu toplantıya başkan çağırır²⁷ (TTK m. 644/1-c, 392/7). Tüm bu hususlar dikkate alınarak, müdürler kurulu başkanının istifası üzerine genel kurulun toplanamaması veya toplanıp yeni bir müdürler kurulu başkanı seçmemesinin limited şirketin yönetimine etkisi somur olay özelinde değerlendirilmelidir. Yönetimin başka bir yoldan sağlanamaması şartının gerçekleşip gerçekleşmediğine somut olayın şartlarına göre karar verilmelidir²⁸. Şirkete kayyım atanması ihtimalinde müdürler kurulu başkanının istifasının ticaret siciline tescili de kayyım tarafından talep edilir.

Müdürler kurulu başkanının istifası üzerine genel kurulun toplanamamasının ya da toplanıp yeni bir müdürler kurulu başkanı seçmemesi/seçememesinin şirketin işleyişine yapacağı olumsuz etki diğer müdürlerin de sorumluluğunun ağırlaşmasına yol açabilir. Özellikle limited şirket müdürlerinin şirketin kamu borçlarından sorumlu (VUK m. 10, AATUHK mükerrer m. 35) olmaları, yaşanacak olan bir tıkanmada diğer müdürlerin de görevden istifasına yol açabilir. Bu ihtimalde istifa eden müdürlerin sayısı dikkate alınarak, şirketin yönetiminin başka bir yoldan sağlanıp sağlanmadığı değerlendirilmeli, müdürler kurulunun toplanıp karar alması için gerekli nisaplar bulunmuyorsa şirkete kayyım atanmasına karar verilmelidir.

SONUÇ

Limited şirket müdürünün istifasının ticaret siciline tescili kurucu değil, bildirici etkiye sahiptir. Tescil ve ilanda istifa eden müdürün de menfaati söz konusudur. Ancak ticaret siciline tescil

27 Bkz. Şener (n 1) 731. Ayrıca bkz. Çamoğlu, Poroy ve Tekinalp (n 2) 372, 373; Akdağ Güney (n 3) 247 vd.; Metin Kıratlı, *Yönetim Kurulu Başkanı* (Yetkin 2021) 62 vd.; Özer, (ed Şenocak, Kemal) (n 2) 4672, 4673.

28 “İstem, iki ortaklı ve temsilinin iki ortağın müşterek imzası ile mümkün bulunan limited şirkette, ortaklardan birinin şirket yönetimine katılmaması nedeniyle şirketin zarara uğradığı iddiasıyla şirkete kayyım tayinine ilişkin olup, mahkemece yazılı gerekçe ile kayyım atanması koşullarının oluşmadığı gerekçesiyle istemin reddine karar verilmiştir. Gerçekten de dosyada bulunan ticaret sicil kaydından tarafları ortağı bulunduğu dava dışı G... Ltd. Şti.'nin 2 ortaklı olduğu ve şirketin temsilinin 2 ortağın müşterek imzası ile mümkün bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda, aleyhine tedbir istenen ortağın, dava dışı şirketin yönetimine katılmaması, şirketin, yönetim organı bakımından, organsız kalması sonucunu doğuracağından mahkemece istemin kabulüne karar vermek gerekirken yazılı şekilde istemin reddine karar verilmesi doğru olmamış, kararın bu nedenle ihtiyati tedbir isteyen yararına bozulmasına karar vermek gerekmiştir.” Yargıtay 11 HD, E 2013/9963 K 2013/14184, 03.07.2013 (www.kazanci.com.tr ET 15.09.2023)

talebinde bulunabilecek ilgililer arasında sayılmadığı için, istifa eden müdürün sicile müracaatı kabul edilmemektedir. Ayrıca şirketin organsız kalmaması gayesiyle, tek bir müdürün veya müdürlerin tamamının istifası da ticaret siciline tescil edilmemektedir. Bu durumda tescili temin amacıyla en sık müracaat edilen yol, müdürlük görevinin sona erdiğinin tespiti ve ticaret sicilinden adının silinmesi talebiyle dava açılmasıdır. Ancak Ticaret Sicili Müdürlüğü'ne karşı açılan bu davalar, istifa eden müdürün tescil talebinde bulunabilecek ilgililer arasında yer almadığı gerekçesi ile reddedilmektedir. Her ne kadar hukuki menfaat yokluğu iddiaları gündeme gelse de, istifa eden müdürün limited şirket tüzel kişiliğine tescile zorlama davası açması ise mümkündür.

Ticaret Sicil Müdürlüğü'nün şirketin organsız kalmasını engellemek amacıyla tescili yapmama yaklaşımı TTK'ya uygun değildir. Ticaret Sicil Müdürlüğü'nün görevi şirketlerin organsız kalmasını engellemek değil, sicil kayıtlarının gerçeğe uygun olarak tutulmasını sağlamaktır. İstifa tek taraflı bir irade beyanı olup, karşı tarafa varmakla hüküm ve sonuçlarını doğurur. Müdürün istifası ile şirket organsız kalacaksa, bu durum istifanın şirkete ulaşması ile gerçekleşir. İstifa ticaret siciline tescil ve ilan edilmese dahi şirket organsız kalmıştır. Tescil talebinin bu gerekçe ile reddi ise, sicil kayıtlarının gerçeğe aykırı hale gelmesine yol açar.

Limited şirketin birden çok müdüründen birinin istifası, müdürler kurulu başkanı tarafından ticaret siciline tescil ve ilan ettirilir. Müdürler kurulu başkanının görevini ihmal etmesi ihtimalinde, tescile davet kurumu işletilerek tescilin yapılması temin edilebilir. Limited şirketin mevcut tek müdürünün veya müdürler kurulu başkanının istifası ihtimalinde ise bu yol, sorunun çözümü olmayacaktır.

İstifa beyanının açıklanmasından önce limited şirket genel kurul toplantısı için gerekli çağrı merasiminin tamamlanması, istifanın ticaret siciline tescili sorununun çözümü için katkı sağlayabilir. Ancak bu tedbir de her zaman soruna çözüm olamaz. Görev süresi dolmuş müdürün genel kurul toplantıya çağırması mümkün olmakla birlikte (TTK m. 410), istifa etmiş müdürün durumu görev süresinin dolmasından farklıdır. Bu sebeple, TTK m. 410 hükmüne dayanarak istifa etmiş müdür ya da müdürler kurulu başkanının genel kurul toplantıya çağırması mümkün değildir. Genel kurulun müdürler kurulu kararı ile veya müdürler kurulu başkanı tarafından toplantıya çağrılacak olması, müdürler kurulunun ise başkan tarafından toplantıya çağrılacak olması, toplantı ile karar nisabının sağlanmasındaki zorluklar, özellikle iki kişiden oluşan müdürler kurulunda başkan olan müdürün istifası ile geriye kalan tek müdürün imzasıyla müdürler kurulu kararı alınamaması genel kurul toplantısı yapılmasının önündeki önemli engellerdir.

Genel kurulun toplanamaması, toplanıp yeni bir müdür ya da müdürler kurulu başkanı seçememesi, istifanın ticaret siciline tescilinin şirket adına talep edilmesini de imkansızlaştırmaktadır. Bu sebeple müdürün istifasını açıklamadan önce genel kurul toplantısı için gerekli çağrı merasimini yapmış olması da soruna tam bir çözüm getirmez.

Limited şirket müdürünün istifasının ticaret siciline tescilini temin bakımından bir başka yol, şirketin organsız kalması sebebiyle mahkeme kararı ile feshinin talep edilmesidir. Ancak bu sebeple feshe karar verilebilmesi için genel kurulun uzun süreden beri toplanamıyor olması veya müdürlerin uzun süreden beri bulunmuyor olması gerekir. İstifa eden müdürden ise uzun süre beklemesi istenemez.

Genel kurulun toplanamaması veya toplanıp da yeni müdür atayamaması ihtimalinde, istifa eden müdürün aynı zamanda limited şirket ortağı olması şartıyla, haklı sebeple şirketin feshi mahkemeden talep edilebilir. Bu ihtimalde mevcut durumun uzun süreden beri devam ediyor olması şartı aranmayacaktır. Şirketin feshine karar verildiğinde, atanacak olan tasfiye memuru müdürün istifasını ticaret siciline tescil ettirir. Fesih yerine şirketin ayakta tutulması tercih edilmişse, atanacak olan kayyım tarafından istifa sicile tescil edilir.

İstifa eden müdürün limited şirketin ortağı olmaması ihtimalinde, şirketin haklı sebeple feshini talep edemeyecektir. Bu durumda istifa eden müdürün müracaat edebileceği yol şirkete yönetim kayyımını atanması olabilir. Tek müdürün istifası durumunda şirketin yönetimi başka yoldan sağlanamadığından şirkete yönetim kayyımını atanacaktır. Birden çok müdürün varlığı halinde müdürler kurulu başkanının istifası durumunda ise, bu sebeple genel kurulun toplanamaması veya toplanıp yeni bir müdürler kurulu başkanı seçememesinin, istifa eden müdürlerin sayısının limited şirketin yönetimine etkisi değerlendirilecek, şirkete kayyım atanıp atanmamasına karar verilecektir. Şirketin yönetiminin başka yoldan sağlanamıyor olması şartıyla atanacak olan kayyım müdürün istifasını ticaret siciline tescil ettirecektir.

KAYNAKÇA

- Akdağ Güney N, *Anonim Şirket Yönetim Kurulu* (Vedat 2016).
- Akıncı E, *Limited Şirketlerde Müdürün Azli* (Sayram 2019).
- Arslanlı H, *Anonim Şirketler C. II, Anonim Şirketin Organizasyonu* (İstanbul Üniversitesi Fakülteler Matbaası 1959).
- Bahtiyar M, *Ortaklıklar Hukuku* (Beta 2022).
- Eriş G, *Gerekeçeli, Açıklamalı, İçtihatlı Ticari İşletme ve Şirketler* (Seçkin 2013).
- Karaman Coşgun Ö, *Ticaret Sicili Müdürlüğü Kararlarına İtiraz Edebilecek Kişiler* (2017) 16(2) İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (Prof. Dr. Merih Kemal Omağ'a Armağan) 125-140.
- Kaya Mİ, *Limited Şirkette Müdürler Kurulunun Oluşumu ve İşleyişi* (2014) 22(1) Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 61-100.
- Kendigelen A ve Kırcı İ, *Şirketler Hukuku C. III, Sermayesi Paylara Bölünmüş Paylı Komandit İle Limited Şirket* (On İki Levha 2022).
- Kıratlı M, *Yönetim Kurulu Başkanı* (Yetkin 2021).
- Kırcı İ, Şehirali Çelik FH ve Manavgat Ç, *Anonim Şirketler Hukuku, C. 1, Temel Kavramlar ve İlkeler, Kuruluş, Yönetim Kurulu* (Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü 2013).
- Kuru Ö, *Anonim Şirketlerde Temsil ve Temsil Yetkisinin Devri* (On İki Levha 2022).
- Özer I ve Şenocak K (ed), *Şirketler Hukuku Şerhi, Türk Ticaret Kanunu md. 564-644, C. 4*, (Seçkin 2023).
- Poroy R, Tekinalp Ü ve Çamoğlu E, *Ortaklıklar Hukuku I* (Vedat 2021).
- Poroy R, Tekinalp Ü ve Çamoğlu E, *Ortaklıklar Hukuku II* (Vedat 2017).
- Pulaşlı H, *Şirketler Hukuku Şerhi, C. IV* (Adalet 2022).
- Sopacı Öztuna B, *Limited Şirketlerde Müdür* (Seçkin 2022).
- Şener OH, *Yargıtay Kararları Işığında Limited Ortaklıklar Hukuku* (Seçkin 2017).

- Şener OH, *Yeni TTK Döneminde Anonim ve Limited Ortaklıklara İlişkin Verilen Yargıtay Emsal Kararlarının Değerlendirilmesi* (Seçkin 2019) (Değerlendirme).
- Şener OH, *Yeni TTK Döneminde Anonim ve Limited Ortaklıklara İlişkin Verilen Yargıtay Emsal Kararlarının Değerlendirilmesi* (Seçkin 2020) (Emsal Kararlar).
- Taş Aİ, 'Limited Şirkette Müdürler' (Yüksek Lisans Tezi, Galatasaray Üniversitesi 2019).
- Tekinalp Ü, *Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku, Tek Kişi Ortaklığı, Anonim ve Limited Ortaklıklar, Ortaklıklar Topluluğu, Birleşme, Bölünme ve Tür Değişirme* (Vedat 2020).
- Yıldırım AH, 'Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'na Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durumu' (Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi 2007).